

ígérték neki, hogy a miniszterelnök egy a folyosón hozzá intézendő kérdésre a kellő választ megadja.

Nessi Pál azonnal a miniszterelnökhöz siet, akit a képviselők egész tömege vesz körül. Mindenki lesi az érdekes nyilatkozatot. Nessi azután megkérdi a miniszterelnöket, hogy hajlandó-e akként intézkedni, hogy a tisztviselők azt a pótlékot, amelyet a pénzügyi bizottságban, valamint a tisztviselőknek e tárgyban nála tisztelgett küldöttsége előtt megígért — még karácsony előtt megkaphassák?

Tisza István erre a kérdésre körülbelül így válaszolt:

— *Mindent el fogok követni, hogy a pótlékot még karácsony előtt megkapják, csak félek az összeg nagysága miatt attól, hogy a Ház a kiutalást nehézményezni fogja, ha meg javaslatot terjeszt be, akkor nincs kizárva, hogy a harcolók ezt az obstrukció céljaira használják ki.*

Nessi Pál azonban ezzel szemben biztosította a miniszterelnöket, hogy a pártok egyike sem fog akadályokat gördíteni az ezt célzó javaslat elé, a felmentést pedig senki sem fogja megtagadni.

A miniszterelnök Nessi kijelentését megnyugtatólag vette tudomásul és azonnal tanácskozott Lukács pénzügyminiszterrel. Később már híre is ment annak, hogy a pénzügyminiszter a holnaputáni ülésben előterjeszti a kormánynak erre vonatkozó javaslatát.

A jobboldali folyosó különben ma nagyban hasonlított egy választáshoz. Berzeviczy Albert és Szentiványi Árpád lemondása folytán megürült ugyanis a szabadelvű párt két alelnöki állása és ezeknek betöltése miatt nagy korteskedés folyt.

Az egyik helyre osztatlan akarattal Daniel Gábort jelölik, a másik alelnöki állásra azonban két jelölt is van, Miklós Ödön és Vörös László személyében. A hangulat Miklós Ödön mellett kedvező és valószínű, hogy a holnap esti értekezleten Miklós Ödön fogja a párt nagy többségét elnyerni.

Bonyodalmat okoz a párt jelenlegi elnökének, Podmaniczky Frigyes bárónak lemondási szándéka. Remélik azonban, hogy az ősz elnök ezuttal is meg fog hajolni a párt kívánsága előtt és lemondását visszavonja.

A francia Esterházyak.

— A Magyarország tárcája. —

Írta: Gróf Henry Fleury.

1772-ben egy Esterházy gróf mutatkozott be a francia udvarnál, egy szép, daliás ezredes, kit azonban Mária Antónia, az akkori trónörökösnek, dacára annak, hogy a grófot a Choiseul-család protezsálta, eleinte hidegen fogadott. Nem sok idő telt azonban bele, Mária Antónia magatartása teljesen megváltozott és amikor a gróf a nássau herceggel affairba keveredett, pártjára állt és érdekében anyjához, Mária Teréziához levelet intézett. Az affair párbajjal végződött és az oka persze egy asszony volt.

Madame de Monglas, a montpellier-i számvevőszék elnökének a felesége volt az a szép asszony, ki a két gavallért egymásra uszította. A párbaj megtörtént és Esterházy került ki belőle sebesülten, de a párbaj után a vetélytársak kibékültek és magára a hölgyre bízták a döntést, becsületszavukat kötve le előbb, hogy az ítéletnek magukat mindenestre alávetik.

A hölgy a herceget választotta, de dacára ennek, gróf Esterházy egy napon mégis nagyon bizalmas tette a teteiben volt együtt a szép Monglasnéval egy festő műtermében. Sajnos, épen akkor nyitott be oda a herceg, hogy a szerelmi idyllt megzavarja.

Roppant nagy botrány lett a dologból, olyan nagy, hogy a férjnek is a fülébe jutott. De Monglas, aki addig isteni nyugalommal viselte szarvait, nagyon dühös lett és bűnös, szép asszonyát boszúból kolostorba záratta. A botrány híre eljutott a bécsi udvarba is és Mária Terézia, ki az Esterházyaknak ezt az ágát, azért, mert gróf Esterházy János a kuruc hadjáratban Rákóczinak

Ha azonban Podmaniczky Frigyes hajthatatlan marad, akkor a párt egy része gróf Khuen-Héderváry Károlyt szeretné e bizalmi tisztségre megnyerni, mások azonban gróf Andrássy Gyula érdekében fejtenek ki nagyobb akciót.

Beszélnék különféle politikusok bécsi utazásairól is, ezekből azonban csak annyi igaz, hogy gróf Tisza István miniszterelnök és gróf Andrássy Gyula Bécsbe hívtak holnapra, a delegációk ügyében a király elnöklése alatt tartandó tanácskozásokra. Hétfőn délelőtt 10 órakor pedig a képviselőház új elnöksége fog a király előtt tisztelegni, illetve régi szokáshoz híven bemutatkozni.

Érdeklődéssel lesték a kereskedelmi államtitkár választó kerületéből beérkezett értesítéseket is. Ma van ugyanis a választás napja és nem csekély izgatottságot okozott a déli egy órakor érkezett hivatalos jelentés, hogy a függetlenségi jelölt vagy 100 többséggel előnyben van Serényi gróf felett.

A miniszterelnök ma ismét tanácskozott Lukács pénzügyminiszter jelenlétében Kossuth Ferencel és Polónyi Gézával, amely tanácskozás tárgyat az adóhátralékosok ügye képezte. Megállapodás történt arra nézve, hogy a pénzügyminiszter az összes adóhivatalokat rendeltileg fogja utasítani, hogy a hátralékosokat, kiket anyagi viszonyaihoz képest, hosszú határidőhöz kötött részletfizetési kedvezményben részesítse.

A kormány ezen elhatározása a képviselők körében nagy örömet keltett és sokan azonnal táviratilag értesítették választókerületeiket ezen intézkedésekről.

A kiszolgált katonák szabadságolása.

Hír szerint a közös hadügyminiszter és a honvédelmi miniszter rendeletet intéztek az ezredparancsnokságokhoz, amelynek értelmében a három évet leszolgált és visszatartott katonákat az ünnepekre, december 20-án szabadságolják.

A póttartalékosok behívása.

A közös hadügyminiszter rendeletet adott ki a póttartalékosoknak behívására. A póttartalékosokat, sőt ahol ezek kellő számmal nem akadnak, a tartalékosokat is, január 4-ére hívják be huszonnyolc napi fegyvergyakorlatra.

a táborában vett részt, nem szerette, elhatározta, hogy a megsértett morálnak elégtételt szolgáltat.

Megint csak Mária Antoinette, aki akkor már királyné volt, vetette közbe magát a gróf érdekében, de a levélre, melyet a francia királynő anyjának írt, kérve, hogy Esterházyt ne büntesse meg szigorúan, Mária Terézia kissé csipősen válaszolt és ezzel a daliás magyar gróf csillaga a francia udvarnál elhalványodott.

Ugyanazon ágból származott gróf Esterházy Valentin Miklós, akinek nagyhátyja volt gróf Esterházy Antal kuruc tábornok, ki Rákócyt Rodostóba is elkísérte.

Miklós grófot Franciaországban nevelték fel, nagybátyja segítségével előkelő álláshoz jutott a bécsi udvarnál. De ugyilátszik nem érezte ott jól magát, mert 1774-ben II. József császár ajánló levelével ellátva visszatért Párisba. Rut férfi volt, de jellemének szeretetreméltó vonásaival mindenkit meghódított.

A királyné jól fogadta és csakhamar a király is megszerette, akitől egy 10.000 frankos évjáradékot kapott ajándékba. Gróf Esterháznak ezzel együtt 27.000 frank jövedelme volt, de mert nagyon könnyelműen élt és nagyban kártyázott, adósságokba keveredett. Ezeket az adósságokat neje kértére maga a király fizette ki.

Mária Terézia, ki mindenről értesült, ami a francia udvarnál történt, nagyon megbotrányozott, amit így fejezett ki egy levélben, melyet gróf Mercyhez intézett: «Nagyon csodálom, hogy egy olyan magasabb rangot nélkülöző fiatal ember, mint gróf Esterházy, leányomhoz közeledhetett». Dacára ennek gróf Esterházy mind kedvesebb embere lett a királynénak.

Mária Antoinette nem hallgatott anyjára és a gróf olyan befolyásos ember lett az udvarnál,

A harcolók üdvözlése.

A függetlenségi és 48-as párt azon tagjai, akik nem szavaztak Kossuth Ferenc indítványára, az ország különböző részeiből kapnak üdvözlő táviratokat. Fáy István, a magyar vezényszóért küzdők egyike, ma a következő táviratokat kapta:

Kimondhatatlan örömmel üdvözlöljük Magyarországi függetlenségéért és önállóságáért indított küzdelmeiben.

A kolozsvári polgárság.

A zentai függetlenségi és 48-as párt egybegyűlt tagjai azon alkalomból, hogy Nagyságtok a Kossuth-pártból kiléptek, miszerint nyelvünkért való további harcban minden illetéktelen befolyástól mentek legyenek, őszinte hazafias üdvözlésünket küldik, kérve, hogy e küzdelmet csak akkor hagyják abba, mikor közös kincsünk, a magyar nyelvnek a hadseregbe való behozatala törvényyő válik. Hazafias tisztelettel

Dr. Kezeli Mészáros Géza, Kikircs János, Tóth Antal Abonyi, Kikircs Béla, Balogh Albert, Megadja Máttyás, Ósz Szabó Ferenc, Burány János, Bertha János, Szabó Sándor, Bertha Pál, Jablonszky Károly.

Budapest, december 9.

A képviselőház holnap, december 10-én, csütörtökön délelőtt 10 órakor ülést tart, melynek napirendjére az ujoncjavaslatok feletti vita folytatása van kitűzve.

A szabadelvű párt elnöksége. Mint értesülünk, Podmaniczky Frigyes báró, az országgyűlési szabadelvűpártnak régi idők óta elnöke le fog mondani a pártban viselt tisztségéről. Utódjául Khuen-Héderváry Károly grófot emlegetik.

A dédesi választás. A dédesi kerületben a mára kiírt országgyűlési képviselőválasztás ma reggel 8 órakor kezdődött. A választást reggel 9 órakor nyitották meg, két küldöttség előtt, összesen 42 községből 2200 választó szavaz. Jelöltek: a kormánypárt részéről gróf Serényi Béla kereskedelmi államtitkár és Hebrony József miskolci ügyvéd Kossuth-párti programmal. A választásra ki van vezényelve a 65-ik gyalogezred két százada Vileskó őrnagy vezérlete alatt s készenlétben van a kerületi csendőrség is. A képviselők közül a válasz-

hogy amikor az udvar a huszárokat lovas chausseurökké akarta átváltoztatni, ezt a reformot meghusitotta. A hadügyminiszter ezt az ezredet, melynek parancsnoka volt Esterházy, boszúból egy félreeső állomásra akarta áthelyeztetni, de kénytelen volt visszavonni e rendeletét, mely csaknem állásába került. Esterházy, akinek az ezredét később Metzbe helyezték át, nagyon kevés időt töltött ezredénél, hanem többnyire Párisban és Versaillesben élt. A királyné egyre kevesebb lett iránta és végre azt is megengedte neki, hogy páholyában meglátogathassa.

Amikor gyermeke született, Mária Antónia ezt a hírt Esterházyval akarta Bécsbe eljuttatni, amiért Mária Terézia nagyon megharagudott. 1779-ben a királyné himlőbe esett. A királyt nem bocsátották hozzá, mert félték, hogy a betegséget ő is megkapja, de a királyné szórakozni akart és a király megengedte, hogy a királyné négy barátja a nap egy részét az ágya mellett tölthesse. Ezek közt volt Esterházy.

Ez a dolog bő anyagot szolgáltatott az udvari pletykának és fölvetették a kérdést, hogy vajjon ki lesz az a négy hölgy, aki a királyt fogja ápolni, hogyha ő is megbetegszik. Az inprovizált betegápolók annyira buzgólkodtak, hogy egész éjszaka a királyné ágya mellett akartak virrasztani és csak nagynehezen bírta rá őket Mercy gróf, hogy a hálószoját legalább éjjel tizenegy órakor elhagyják.

1785-ben gróf Esterházy megnősült és attól fogva ritkán jelent meg az udvarnál, de amikor közeledett a vész, a királyság erős oszlopának bizonyult. A forradalom kezdetén Valenciennesben volt ezredparancsnok és Artois gróf csak neki köszönhetette, hogy a lángbaborult országból megszökhetett.

tás színhelyén időznek: *Kubinyi Géza, Verner Gyula, Osztrólczy György, Szombathy Gyula és Papp Géza.*

A szavazás — tudósítónk távirata szerint — a délutáni órákig a következő arányban adott le:

Délelőtt 10 óraker

Gróf *Serényi* 62 *Hebrony* József 168

fél 11 óraker

Serényi Béla 75 *Hebrony* 197

11 óraker

Serényi Béla 84 *Hebrony* 218

12 óraker

Serényi Béla 248 *Hebrony* 278

Fél 1 óraker

Serényi Béla 292 *Hebrony* 358

A választás a késő éjjeli órákig el fog tartani, *Serényi* Béla gróf megválasztásában erősen bíznak, mert a szavazatok zömét az ozdi gyár alkalmazottai képezik, akik mind *Serényi*re szavaznak.

Uj főispán. Pozsonyból táviratozzák lapunknak: *Bartal Aurél* orsz. képviselőt kinevezték Pozsonymegye és Pozsony szab. kir. város főispániává. Beiktatása e hó 19-én lesz reggel 9 óraker a megyei, 11 óraker a városi rendkívüli közgyűlésen.

Kossuth Ferenc beszámolója. *Kossuth Ferenc*, a függetlenségi és 48-as párt elnöke, december 13-án, vasárnap délelőtt mondta el beszámoló beszédét választókerületének székhelyén Cegléden, amikor részletesen fog nyilatkozni az aktuális politikai helyzetről és különösen a függetlenségi párt legutóbbi magatartásáról. *Kossuth* Ferencet a párt számos tagja kíséri el Ceglédre.

A képviselőház szünete. A képviselőház az idei tanácskozásokat e hét végével valószínűleg befejezi. A delegációk tanácskozásai, melyek alatt a képviselőház ülései mindenestre szünetelnek, a jövő szerdán kezdődnek s ezt megelőzőleg a képviselőház elnöksége: *Perczel* Dezső elnök, valamint *Jakabfy* Imre és báró *Feilitzsch* Arthur alelnökök hétfőn a király előtt kihallgatáson megjelentek, hogy mint a képviselőház új elnökei a felségnek bemutatkozzanak. Ezért a képviselőház a jövő hétfőn és kedden nem tart ülést, a karácsonyi szünet előtt pedig aligha nyitják meg újból a képviselőház üléseit.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, december 9.

A kis obstrukciós csoport ma egy kis élénkséget vitt bele a tanácskozásba. A jegyzőkönyv hitelesítésénél csak *Holló* Lajos kifogásolta azt, hogy a parallel ülések hatályon kívül való helyezésére kérdésénél kimaradt a jegyzőkönyvből az ő és *Ugron* Gábor indítványa. Gróf *Tisza* István miniszterelnök pártoló felszólalása után a Ház az indítványokkal pótolta a jegyzőkönyvet.

Az indítványkönyv felolvasásánál *Ugron* Gábor elevenítette fel a szunnyadó Házat, azt követelvé, hogy a le nem tárgyalt indítványok is felolvastassanak. Hozzá szólottak a kérdéshez, *Várady* Károly, *Lovász* Márton, báró *Kaas* Ivor, *Szederkényi* Nándor és gróf *Tisza* István, miniszterelnök, aki felhasználta ezt az alkalmat arra, hogy végig suhintson szavaival a megmaradt obstrukción. Természetesen, a miniszterelnök beszédét, az obstrukció kis csapat zajos ellenmondásokkal tarkította.

A napirend során, a katonai javaslatok tárgyalásánál *Kubik* Béla beszélt röviden. E telivér tüzes magyar ma szelíd volt, csupán arról beszélt, hogy a magyar ifjakat mily nagy mértékben iparkodnak a közös hadseregben elnémetesíteni. A különben talpraesett beszédét zajos tetszéssel honorálta az egész ellenzék.

A megszokott obstrukciós beszédektől eltérőleg ma egy előkelő és gondolatokkal gazdag szónok emelte a tanácskozás színvonalát: gróf *Batthyány* Tivadar egész váratlanul szólalt fel

a katonai vita során. A legnagyobb elismerés hangján emlékezett meg Széll Kálmánról, akinek a politikája tisztító tűzként vonult végig az országon. Ezt a politikát ma nem látja gróf *Tisza* István kormányzásában, amit már az is kizár, hogy *Tisza* hozzányult a házszabályokhoz, ami által őt is kényszerítette, hogy kilépjen a szabadelvű pártból. Érthetetlennek tartja, hogy gróf *Tisza* akkor változtatta meg a kilences bizottság programját, mikor abba a katonai körök is belenyugodtak. Ha a szabadelvű párt — ugymond — októberben egyhangulag magáévá teszi a kilences bizottság változatlan programját, ma már minden parlamenti akadály elhárult volna s régen az alkotások terére léptünk. Nagy előszeretettel, mondhatni lelkesedéssel beszélt a tisztviselő helyzetéről s a tisztviselői fizetés rendezéséről szóló törvényjavaslatot oly kész objektumnak tartja, melynek sértetlenségét megtartani minden képviselőnek becsületbeli kötelessége. E téren sem ért egyet a miniszterelnökkel. A katonai javaslatok, mint szükségest, megsavazza.

Batthyány Tivadar beszédét úgy az ellenzék, mint a jobboldal számot tevő részén nagy szimpátiával fogadták. Beszédje után a szónokot számosan üdvözölték.

Batthyány után a néppárt részéről *Kovács* Pál tartott hosszabb beszédet, melyet különösen pártja kísért nagy figyelemmel.

Az ülés végén *Gabányi* Miklós a honvédelmi miniszterhez, *Csernoch* János a földművelésügyi miniszterhez, *Okolicsányi* László pedig a miniszterelnökhöz intézett interpellációt.

Az ülésről szóló tudósításunk a következő:

Elnök: *Perczel* Dezső.

Jegyzők: *Szöls* Pál, *Dedovics* György, *Endrey* Gyula.

Elnök megnyitja az ülést s a múlt ülés jegyzőkönyvét felolvastatja.

Jegyzőkönyvkiigazítás.

Holló Lajos: A jegyzőkönyvben hézag van. Hiányzik belőle a parallel ülések megszüntetésének tárgyalásakor az ő és *Ugron* Gábor indítványa.

Tisza István gróf miniszterelnöknek nincs kifogása a jegyzőkönyv kiigazítása ellen.

Elnök szavazás alá akarja bocsátani a kérdést.

Einer Zsigmond konstatálja, hogy nem határozatképes a Ház. (A jegyzők megszámlálják a jelenlevőket.)

Elnök jelenti, hogy 105-en vannak s így a Ház határozatképes. A Ház ezután elfogadta *Holló* indítványát.

Mentelmi ügyek.

Maróthy László a mentelmi bizottság előadója beterjeszti több képviselő mentelmi ügyeiről szóló jelentését.

Meyer Károly is mentelmi ügyeket terjeszt elő.

Az indítványok.

Ugron Gábor az indítványkönyv felolvasásakor szóvá teszi, hogy három indítvány van régebb idő óta bejegyezve s azt még mindig nem tárgyalják.

Várady Károly: Oszlja *Ugron* Gábor panaszát. Az indítványok dacára, hogy hónapokkal ezelőtt jegyezték be, ma sem tárgyalatnak, sőt az indítványozónak még alkalmat sem nyújtottak, hogy indítványát előadhassa. Kéri, hogy ezen az anomálián változtatás történiék.

Tisza István miniszterelnök: A házszabályok szerint csak az interpellációk előterjesztése van időhöz kötve. A Ház az indítványok előadására más körülmények között ennek dacára is alkalmat sz kott nyújtani, de most, mikor fontos kérdések várnak tárgyalásra, nincs semmi oly fontos indítvány, amely ezeket megelőzhetné. Tessék a teljesen meddő, kártékony, az egész közvélemény által elítélt obstrukciót abba hagyni, a napirenden levő fontos javaslatok törvényerőre emelkedését meg nem gátolni, akkor azután a bejegyzett indítványokra kerülhet a sor. Addig azonban sem ő, sem a szabadelvű párt nem járulhat *Ugron* kérelméhez. (Zajos helyeslés a jobboldalon.)

Kaas Ivor báró áll fel szólásra.

Elnök: Mi címen kíván szólni?

Báró *Kaas* Ivor: Ami címen szólott *Ugron* és *Várady*. A miniszterelnökkel szemben azt igazolja, hogy a képviselőnek joga és kötelessége az indítványokat megszüntetni. Hivatkozik *Irányi* Dánielre, aki minden alkalommal megszüntette a polgári házasságra vonatkozó indítványát, amit később a kormány párt magáévá tett.

Szederkényi Nándor: Az indítványkönyvben vannak indítványok. Nem elég azt mondani a jegyzőnek, hogy újabb indítvány nincs bejegyezve, hanem kötelessége a régi indítványokat felolvasni. Azt kéri, hogy a bejegyzett indítványok haladéktalanul napirendre tűzessenek. A miniszterelnök azon kijelentésére, hogy ő okatlan vitát folytatnak, azt feleli, hogy ő a nemzet szent jogaiért küzdenek. (Nagy zaj a jobboldalon.)

Lovász Márton: Felolvassa a házszabályokat, amelyek alapján igazolja, hogy fel kell olvasni az elintézetlen indítványokat. A házszabályok kötelezővé teszik azt is, hogy az indítványok tárgyalására időt kell meghatározni.

Elnök: A gyakorlat szerint intéztettek el eddig ilyképpen az indítványok.

Az interpellációs könyv felolvasásánál elnök azt indítványozta, hogy azokat fél három óraker tárgyalják.

Gabányi Miklós arra kéri a Házat, hogy fél két óraker tárgyalják az interpellációkat.

Elnök: Kimondtam, hogy fél három óraker tárgyaljuk az interpellációkat.

Madarász József: Tiltakozik az elnök inszinuációja ellen, mert az ellenkezik a házszabályokkal. Az elnöknek csak kérdést lehet intézni, de nem határozatot kimondani a Ház megkérdése nélkül. (Zaj.)

Lovász Márton: A házszabályokból bizonyítja, hogy a kérdésre felállással kell szavazni, amit az elnök elmulasztott.

Elnök a kérdést felteszi s a többség úgy határoz, hogy félhárom óraker kerül a sor az interpellációkra. Következik a napirend szerint

az ujoncjavaslatok.

Kubik Béla: Csak most van ideje, hogy a javaslat ellen felszólaljon. A javaslatot nem fogadja el, mert a szoldateszkának nem szavaz meg semmit. Szóvá teszi a magyar fiuk elnémetesítését a hadseregben. Bemutat egy honvédtiszthez érkezett hivatalos iratot, amelynek szövege német. (Olvasza az iratot.)

Endrey Gyula: Csak a számok vannak magyarul. (Derültség.)

Kubik Béla: Elmondja, hogy egy ezredparancsnok egy ebéd alkalmával egy tartalékos tisztnek megtöltötte, hogy magyarul beszéljen. (Nagy mozgás.)

Ugron Gábor: Hogy hívják?

Kubik Béla: *Silvini* a neve.

Csávolszky Lajos: Gyalázatos gazemberek!

Hellebronth Géza: Disznóság!

Szederkényi Nándor: Hát ez a meddő vita miniszterelnök ur?

Kubik Béla: Egy közöshadseregbeli huszártisztől azt hallotta, hogy a visszatartott legénységnek semmi dolga nincsen és csak keféket kötnek. Miért tartják akkor vissza a katonákat. Kéri a honvédelmi minisztert, hogy hasson oda, miszerint a háromévüket kiszolgált de visszatartott katonaság minél előbb bocsájtassék haza, mert úgy sincs semmi dolguk. Nem fogadja el a javaslatokat, hanem csatlakozik *Gaál* Sándor határozati javaslatához. (Zajos helyeslés a baloldalon.)

Batthyány Tivadar gróf: Minden bírálatot és félelmagyarazást kikerülendő, már eleve is kijelenti, hogy mai felszólalása pusztán saját elhatározásától ered, senkivel előzetesen meg nem beszélte azt. Nem titkolja, hogy a párhuzamos ülésekre vonatkozó indítványát a miniszterelnöknek házszabályellenesnek tartotta, sőt tudvalevő, hogy a pártból ki is lépett emiatt. Széll Kálmán kormányzati irányát nemcsak ő, hanem az egész ország helyeselte és így volt ez a *Khuen*-kormányval is, amely elődjének elvét igéretre követni. *Tisza* István miniszterelnök kabinetjének programja már nem fedi a Széll kormányt és így szóló azt, legalább is nagy részleteiben, nem fogadhatja el. (Zajos helyeslés a baloldalon.) Üdvözli *Kossuth* Ferenc békeleszerelését s elfogadja a békefeltételeit is, különösen a választói jog reformját, amire különben Széll Kálmán is ígéretet tett s ha meg nem buktatják, a kiegyezési javaslatok letárgyalása után azt életbe lépteti. A magyar vezényleti nyelvre vonatkozó deklaráció nem új dolog, mert az régi fennálló törvényeinkben gyökeredzik, de *Chlapy* és *Körber* nyilatkozatai után szükséges volt itt a Házban megerősíteni s arra kéri a Házat, hogy azt a jogot ne mint különálló indítványt terjeszse elő, hanem olyant, mely törvényünkben következik. (Zajos helyeslés a bal és szélsőbaloldalon.)

Elnök öt percnyi szünetet ad.

Szünet után

Báró *Feilitzsch* Arthur alelnök foglalja el az elnöki széket s az ülést megnyitja.

Kovács Pál: Merénytelenek tartja az ujoncjavaslatot és a katonaság létszámának felemelését, mert azokkal nincs arányban az ország anyagi helyzete.

Veszedelemes az is, hogy a javaslatot oly időben tárgyalják, mikor sokkal sürgősebb és fontosabb javaslatok várnak tárgyalásra s azokat megakasztja. Különösen a beruházási javaslat visszavonását kifogásolja, mert ezáltal a többek között elodáztatik az érsekújvár—zsidói új vasútvonal kiépítése, mely hadászati szempontból is igen fontos. A Kossuth Ferenc határozati javaslatát személyvesztésnek tartja s az porhintas a nemzet szemébe. (Ugy van! a baloldalon.) Amíg a kormányzat vezetése olyan egyénre, személyre van bízva, mint gróf Tisza István, aki teljesen nélkülözi az őszinteséget, addig nem bizik szóló abban, hogy a függetlenségi párt határozati javaslatában foglaltak meg is valósíthatnak. (Helyeslés balközépen.) Széll egyénisége minden kijelentésünk garanciájaként szolgált, Khuent pedig azért fogadta a néppárt szívesen, mert azt ígérte, hogy Széll nyomdokaiban fog haladni, Tisza István azonban egyenesen kijelentette, hogy nem fog kopizálni, hanem saját felfogásának és gondolkodásának fog érvényt szerezni kormányzatában. Ilyen embert támogatni nem lehet, hanem ellene harcolni kell, miután mindenki tudja róla, hogy milyen szellem irányítja politikáját. Tisza úgy állt ide a Házba, mint az a mindig duhajkodni szokott legény a falusi csap-székekben, mikor felgyürközve azt kiáltja az egybegyűltnek: «hogy nézzük, ki a legény a csárdában.» Az ilyen hencogó legényeket azonban a falu legény-sége jól elszokta páholni és hegyibe még kidobja. (Zajos tetszés a bal- és szélsőbalon.) A mai törvényjavaslatot bizalmi kérdésnek tekinti, azt nem fogadja el, hanem egy határozati javaslatot terjeszt elő. (Helyeslés a néppártban.)

Elnök megállapítja a holnapi ülés naprendjét.

Az interpellációk.

Gabányi Miklós a következő interpellációt intézi a honvédelmi miniszterhez:

Elismeri-e a honvédelmi miniszter ur, hogy a három évet kiszolgált katonák törvénytelenül, jogtalanul tartatnak vissza, reáuk szükség nem volt, hajlandó-e intézkedni, hogy a három évet kiszolgált katonák azonnal hazabocsáttassanak és hajlandó-e intézkedni, hogy a terve vett póttartalékosok újév utáni behívása is visszavonassék?

Elnök: Az interpelláció kiadatik a honvédelmi miniszternek.

Csernoch János a földmívelési miniszterhez intézett interpellációt, mely így hangzik:

1. Mi a Morva szabályozására vonatkozó tárgyalásoknak jelenlegi állása?
2. Van-e kilátás arra, hogy miként Ausztriában, úgy nálunk is a Morva szabályozása még az 1904. év folyamán meg fog kezdődni?

Okolicsányi László: Az előrehaladt időre való tekintettel ezuttal csupán az interpelláció kérdéseit adja elő, az indokolást pedig akkora tartja fenn, mikor a miniszter a választ megadja. A következő interpellációt intézi a miniszterelnökhöz:

Van-e tudomása a miniszterelnök urnak arról, hogy Romában a magyar, az osztrák és az olasz kormányok megbízottai egy osztrák-magyar-olasz kereskedelmi szerződés előkészítése felett tárgyalásokat folytatnak, habár az 1899. évi 30. törvénycikk 4. szakaszában ily tárgyalások előfeltételül megkövetelt új autonóm vámtarifa még megalkotva nincs.

Ha arról van tudomása, kérem:

1. Mily keretekben folytattatnak ezen tárgyalások?
2. Miképpen tartja összeegyeztethetőnek ezen tárgyalások folytatását az 1899. évi 30. t.-c. 4. §-ának határozott tilalmával?

3. Szándékozik-e intézkedni, hogy az 1899. évi 30. t.-c. 4. §-a értelmében az autonóm vámtarifa mielőbb új autonóm vámtarifával helyettesíthessék, amely minket állam mezőgazdasági és ipari érdekeit egyaránt védi, addig pedig a míg ez meg nem történik, nemcsak ily tárgyalások ne folytattassanak, de különösen kötelező megállapodások létre ne jöhesse-
senek.

Elnök: Az ülést 3 órákor berekeszti.

TÁVIRATOK.

A japán-orosz tárgyalások.

New-York, dec. 8. A japán-orosz tárgyalásokról azt jelenti az Asztotates Press, hogy azon engedmények, amelyekre a jelen tárgyalások vezethetnének, az esetben, ha Japán az említett változásokat elfogadná, csak Kóréra szólnának. Oroszország elismerné Japánnak ez országban való nagyobb befolyását, valamint azon jogát, hogy protektorátust gyakoroljon Kóréában, azonban a partvédelem és a tengerészeti állomások tekintetében bizonyos fenntartásokkal élne, hogy megakadályozza a Vladivoszto és Port-Arthur között lévő orosz tengeri összekötő vonalat. Mástelől biztosítva lesz Oroszországnak a kereskedelmi szabadság Kóréában és el fogják ismerni a fennálló

orosz koncessziókat. A manduriai kérdés külön tárgyalások tárgyát fogja képezni. Hir szerint Japán beleegyezett arra nézve, hogy e terület kiürítésének kérdését függőben hagyja és elismeri Oroszországnak ottan való állását.

NAPIHIREK.

A D. M. K. E. közgyűlése.

Szeged, december 8.

Immár lezajlott tegnap délelőtt Szeged ünnepe, a «Délmagyarországi Közművelődési Egyesület» alakuló közgyűlése, mondhatni az egész ország színe előtt. Mert mindenünnen érkeztek vendégek, akik eljöttek e magasztos ünnepélyre, hogy tanui legyenek annak az első lépésnek, amely hazánk déli részének megmagyarosítása felé vezet. Magyarország a magyaroké, ez a gondolat az, amely az egyesület megalakításának eszméjét szülte. Szent a cél s kívánatos, hogy törekvésében eredmény koszoruzza, mindannyiunk javára, országunk felvirágoztatására.

Az alakuló közgyűlésről szóló tudósításunk a következő:

A városháza közgyűlési termében László György elnök délelőtt tíz órákor nyitotta meg a közgyűlést mely után dr. Kern Lajos közjegyző előadta az egyesület megalakulásának történetét. Az egyesületnek eddig több mint háromezer tagja s negyvenezer korona vagyona van.

Következett a tisztikar választása. Megválasztották elnöknek Rónay Jenőt, alelnöknek Herczeg Ferencet, László Gyulát és Kern Lajost, Tiszteletbeli elnökök: gróf Apponyi Albert, Császká György kalocsai érsek, Desseswffy Sándor, Várady Árpád, Németh József, Molnár Viktor, Kállay Albert, Urbán Iván, Rákosi Jenő, Falk Miksa, dr. László György, Fehér Ipoly, Jákó Milán, Latinovics Pál, Meskó Sándor, Dellimatics Lajos, Pogány Károly és dr. Csathó Zsigmond. Főtákká Gallovs Jenőt, titkárnak Szecső Vilmost, jogtanácsossá dr. Pistor Egont, főpénztárossá Kerner Pált, ellenörnek Madár Mórt, főkönyveztőknek Erössy Dénest és Silber Dezsőt választották meg.

Ezután gróf Apponyi Albert állott fel szólásra és megköszönte a tiszteletbeli elnökök nevében a megválasztást.

A gyűlés az elnök záróbeszédével véget ért. Délben disztrakoma volt készsz terítéssel.

— (Időjárás.) A levegőnyomás eloszlásában lényeges változás nem mutatkozott. Európában az idő enyhe és változékony. Esők kisebb-nagyobb mennyiségben mindenfelé előfordultak.

Hazánkban az idő állandóan enyhe és a nyugati részekben csapadékos jellegű.

Jóslat: Lényegtelen hőváltozással változóan felhős idő várható, helyenkint, főleg délen, csapadékkal.

Hőmérséklet: + 10 C. fok.

— (Udvari és személyi hir.) Sternburg báró nagykövet Németországból Washingtonba érkezett.

— (A német császár utazik?) Berlinből jelentik, hogy a «Hohenzollern» nevű császári yacht, amely ez idő szerint a kiel kikötőben telel, parancsot kapott a készletre, hogy a további parancsra a Földközi-tenger vizeire fusson s a császárnak, aki esetleg a déli vidéken keres majd üdülést, szolgálataira álljon. — Rómából egy magántávirat szintén megerősíti a hirt, hogy a császár márciusban, vagy áprilisban, hosszabb tengeri utra indul a Földközi-tengeren, Olaszországban azonban nem tesz látogatást ez alkalommal.

— (Az Irgalmasrend tartományfőnöke.) Az Irgalmas-rend nagykáptalanja tegnap választott tartományfőnököt. A választás egyhangú volt és Thuróczy Kornélra, a budapesti rendház főnökére, az eddigi helyettes-tartományfőnökre esett. A választás kihirdetése után az új rendfőnököt a rendház kápolnájában felavatták. A felavatás szertartását Gasser Kasszián, a rend generálisa vezegte, aki e célból jött Rómából fővárosunkba. Ma a nagykáptalan a rendházak perjeleit fogja megválasztani.

— (A székesfőváros tanügyi budgetje.) A fővárosi számvevőség a folyó év első háromnegyedéről a következő kimutatást teszi közzé a kiadásokról:

	Előirányzat	Kiadás
k o r o n a		
Reáliskolák	254.167	246.720
Felső kereskedelmi	193.043	185.560
Polgári iskolák	1.109.010	1.016.605
Felsőbb leányiskolák	94.321	88.401
Iparrajziskolák	100.068	99.456
Elemi népiskolák	3.597.765	3.423.522
Iparostanonciskolák	202.027	201.370
Elsőfoku keresk. iskolák	25.125	19.589
Kisdédvők	267.987	272.396
Női keresk. iskolák	15.804	—

— (Véres dráma egy színházi előadás alatt.) Pétervárról táviratozzák nekünk, hogy az ottani Panejev-színházban véres merénylet történt. Egy vigjáték második felvonása közben, amikor az egész nézőtér hangos volt a hahótától, a földszinten lövés dördült el s az első padok egyikeben egy fiatal nő vértől elborítva holtan terült el. A mellette ülő tengerésztiszt lőtte agyon és még azután is fenyegetőzve hadonászott revolverével. Csak nagy nehezen sikerült a gyilkos tiszt kezéből kicsavarni a fegyvert s őt magát kitudósítolni a színházból. A közönség nagy rémület vett erőt és a függőnyt lebecsátották. Amint azután a merénylő tisztet kivezették és a véres holttestet eltávolították, a közönség egy része lassan-lassan távozni készült. A maradni akarók nagy lármát csaptak:

— Leülni! Fel a függőnyvel! — kiáltozták.

A botrány addig tartott, amíg a rendező a színpadról meg nem nyugtatta a publikumot, hogy a lefzetett belépti díjakat a pénztárnál visszaadják.

— (Gyászrovat.) Néhai Rakovszky István cs. és kir. kamarás özvegye, született nagyrákói Majthényi Ilona bárónő, csillagkeresztes hölgy, hatvanégy éves korában elhunyt Nyitra-Novákon. A megboldogultban Rakovszky István országgyűlési képviselő édesanyját és báró Tallian Dénes, a közös külügyminiszterium udvari és miniszteri tanácsosa anyósát gyászolja.

— (Bilse hadnagy áldozata.) Berlinből táviratozzák, hogy Bilse, a regényíró hadnagy ismeretes regénye következtében még mindig tart a vizsgálata Forbachban állomásozó 16. szekerész-zászlóaljnál. Schmidt zászlóalj-adjutánst, aki a Bilse regényében Müller néven szerepel, kiközösítették a tisztikar kötelékéből. Itt említjük meg, hogy egész Németországban valóságos hajsza folyik Bilse egykori hadnagynak Egy kis helyőrségből című regénye után, amelyet mindenütt elkövetnek és megsemmisítenek. Lincsből táviratozzák, hogy ma a rendőrség temérdek példányt talált ottani könyvkereskedőknél és az utolsó szálig valamennyit elkövetta.

— (Hercegi eljegyzés.) A «Berliner Zeitung»-nak táviratozzák Gmundenből, hogy a cumberlandi herceg leányát még e hónapban el fogja jegyezni a mecklenburg-schwerini herceg. A hivatalos eljegyzést e hó 21-én fogják tudatni az udvarokkal.

— (Herbert Spencer meghalt.) A filozófia evolúcionális rendszerének kiváló megeremítője, Herbert Spencer tegnap nyolcvanhárom éves korában meghalt Londonban. Rengeteg sokat dolgozott s munkái száma egész kis könyvtárt tesznek ki. Filozófiai világnézetének alapja: Darwin nézetei. Tanításának sok követője akadt és fiatal tudósok egész gárdája haladt nyomában.

— (A reformátusok konventje.) Az evang. református egyház egyetemes konventje ma délelőtt folytatta tanácskozásait báró Bánffy Dezső egyetemes főgondnok és Kun Bertalan legidősebb püspök elnöklése alatt.

— (Táviratozás drótnélkül a tengeren.) Kielben ma kezdődnek meg a kísérletek a dróttalan táviróval. Az állomásokat a Nymphé cirkáló-hadihajón, a Neptun kikötőhajón és egy hadilégihajón állították fel, amely a tenger felett lebeg.

— (Berlini nagykövetünk balasete.) Berlinből táviratozzák: A Börsencourier jelenti: Szögyény-Morich osztrák-magyar nagykövet kocsija tegnap este, mikor nevével kocsiázott, összeütközött egy bérgépkocsival. A nagykövet kocsijának rudja darabokra törtött, ugyszintén a kocsi ablakai is széttűzödtak. A nagykövet és neje sértetlenül maradtak.

— (Előadás a kivándorlás üzemeről.) Egan Ede főmérnök december hó 12-én, szombaton, esti fél hét órákor a magyar mérnök- és építész-egylet (IV. Ujvilág-utca 2. szám) egyetemes szakülésen előadást tart «a kivándorlás üzemeről és a fume—new-yorki vonat jelentőségéről».

— (Visszatért kivándorlók.) A bécsi Staatsbahn pályaudvarába e hó 9-én este nagyszámu lerongyolt, agyonkoplalt munkás érkezett meg, mely a hatóságok közvetítésével Amerikából tért vissza elhagyott hazájába. Javarészüket a tavaszszal Győr- és Sopronmegyéből indult ki ügynökök biztatására az ígért földjére. Sokan voltak köztük horvátországiak is, a többiek Alsó-Ausztriából valók s mindannyian csalódva tértek vissza. Mióta az amerikai bányaművek és vas-kobók redukált erővel dolgoznak, a napszámoskereslet erősen csökkent, elannyira, hogy munka alig kapható. Mások, kik Pennsylvánia és Michigan államokban voltak alkalmazva, azt panaszzolják, hogy a súlyos munkát kiállni lehetetlen. Még azok is, kik kora gyermekségüktől kezdve a fásasztó bányaműveléshez, vagy a mezei munkához szoktak, elkeseredetten panaszkodnak az amerikai viszonyokra s szentül fogadják, hogy semmi áron nem engednék magukat többé elcsábítani.

— (Véres harc egy színházban.) Brüsszelből táviratozzák, hogy az íxeli Molière-színházban véres harc volt a klerikálisok és szociáldemokraták között egy antiklerikális darabnak a bemutató előadásán. A darab címe: *Azok az urak!* Párisban és egész Franciaországban betiltották a színházakat, mert előre volt látható, hogy összeütközéseket fog kelteni de meg irodalmi értéke is vajmi csekély. Alig hogy tegnap megkezdtek az első felvonást a Molière-színházban, a klerikálisok füttyövéssel, lábdobogással és lármával zavarták az előadást. A szociáldemokraták látva, hogy kisebbségben vannak, segítségért küldtek s aztán, amint pártfeleik nagy tömegben megérkeztek, dulakodásba elegyedtek a klerikálisokkal. Az előadás megakadt és a színészek a színpadról nézték a vad tombolást. Időközben a klerikálisok is segítő csapatokat kaptak a diákokban, akik erőnek erejével behatoltak a színházba. Dorongokkal, szék-lábakkal ütlegelték egymást földszinten és karzatonkon egyaránt, később revolverlövés is dördült el. A rendőrség csak nagy nehezen tudta a verekedőket az utcára kiszorítani. Félő volt, hogy a revolverlövéséktől kigyul a színház. A harc azután még soká dult a színház előtt és késő este volt már, amikor végre sikerült szétzavarni a két tábor. A színházból *temérdek súlyosan sebesültek vittek kórházba.* A nézőtér berendezését, a padokat és csillárokat összerombolták, a kárpitokat leszakgtatták a dulakodók. A darab előadását ma betiltották.

— (Kóczé Antal előlege.) A rendőrség feltűnést keltő nyomozást fejezett be. A Király-kávéház tulajdonosa ugyanis feljelentést tett a rendőrségen Kóczé Antal cigányprimás ellen, aki a Népszínház pályázatán kitüntetéssel vett részt. Kóczé ugyanis 1904. áprilisig szerződött a kávéházba arra, hogy minden este hangversenyez a zenekarával. Kóczé ötezer koronát vett át a kávéstól letétbe azzal a feltétellel, hogy abból naponta ötven koronát elvehet. Egy napon azután a cigányprimás otthagya a kávéházat és magánál tartotta az ötezer koronát is. A feljelentés folytán Marinovich Jenő rendőrfogalmazó megindította a nyomozást és kihallgatta Kóczét, aki beismerte, hogy az ötezer koronát csakugyan felvette, de azzal védekezik, hogy az összeg előleg volt. A rendőrség ennek dacára is nem szüntette meg a nyomozást, hanem az iratokat áttette az ügyészséghez indítványtétel végett.

— (Szocialisták garázdálkodása.) Párisból táviratozzák: A Havas-ügynökség jelenti Lyonból: Az idén, úgy mint minden évben megtartott Mária szep-lőtlen fogantatása napján tartott katolikus ünnepek alkalmából 3000 szocialista tüntetett az ünnepies kivilágítás ellen és a Notre Dame de Courviere új kápolnához vonultak, amelynek ablakait bezúzták. Több verekedés keletkezett, miközben néhányan megsebesültek. Egy selyemkereskedőt egy tüntető *törszurással* sebesített meg. Állapota *reménytelen.*

— (A Dunáról.) A folyammérnöki hivatalhoz érkezett mai jelentések szerint az *apadás* tart Adonyig. Innen meg áradásokról jönnek hírek. A fővárosnál a Duna tegnap óta 8 foknyi meleg mellett 8 centimétert apadt s mai magassága 370 centiméter. Tekintettel arra, hogy az esőzések mindenütt megszűntek, valószínű, hogy az apadás tartós jelleget ölt.

— (Kormányozható léghajó.) New-Yorkból jelentik: Samuel H. Gilson neves feltaláló harminc éves kísérletezés után olyan gépet konstruált, amelylyel ő szerinte meg van oldva a kormányozható léghajó kérdése. A st.-louisi kiállítás idejékor fog léghajójával felszállani és százyolevan mértföld óránkénti gyorsasággal fogja megtenni az utat Salt Lake City és St.-Louis között. A készülék hasonlít egy verseny-motor hüvelyéhez. éles orral és kormánynyal. Gilson azt mondja találmányáról, hogy azon 50.000 fontot fog szállítani oly gyorsasággal, mint a galamb repülése, amely tudvalevőleg százyolevan mértföld óránként. Rövid idő múlva eljő a nap — állítja Gilson — mikor San-Franciskóban fogunk reggelizni, Salt Lake Cityben eszszük a tizórait és Chicagóban ebédelnünk.

— (A titokzatos idegen.) Megirtuk a minap, hogy e hónap 2-án a József főherceg-szállodában egy fiatal embert találtak, aki két napig sem nem evett, sem nem ivott és senkit sem akart magához eresztetni. A rendőrség a fiatal embert, aki Gang Lajos joghallgatónak mondotta magát, a toloncházba szállította. Ma megállapították a rejtélyes idegenről, hogy Reichhardt Alfonz a neve s tizenhétéves joghallgató. Nyomban át is adták apjának, Reichhardt Mór zenetanárnak. A fiatal ember zavarodott beszédéből még mindig nem lehetett megállapítani, hogy miért akarta magát agyonkoplaltatni. Azt hiszik, hogy az elméje nincs rendben.

— (Tűzhál.) Megrendítő szerencsétlenség híret kapjuk New-Yorkból. Johnstowntól husz mértföldnyire, a Pennsylvánia-vasut mentén, szombatról vasárnapra virradóra leégett egy munkásház, amelyben hatvanöt olasz munkás lakott. A tűz hajnalban keletkezett s a fából összeállított épület egy perc alatt lángban állott. A munkások felriadtak és csaknem mindnyájan kirohantak, hogy életüket megmenték. De egy pillanattal később már eszükbe jutott, hogy odabenn a házban van minden megtakarított pénzük elrakva. Nem törődve a füsttel, lánggal s a le-leszakadozó gerendákkal, visszasiettek a házba, de abból kevesen tértek vissza. *Huszonnyolc a felismerhetetlenségig megégett, elszenesedett holttestet húztak ki a romok alól, míg tizenkettőt a kórházakba szállítottak, kik közül többen alig fognak valaha felépülni.* A felügyelő irodája is az épületben volt, kinek minden irata, feljegyzése ott veszett; ennélfogva alig fogják megállapítani tudni valaha azok neveit, kik itt ily szerencsétlenül elpusztultak. Sokan a munkások közül megtakarított pénzükkel még a télen haza akartak utazni Olaszországba és pénzüket ládáikban tartogatták. Körülbelül ötezer dollár összeegyjtött pénzükk volt a szegény munkásoknak, ami most mind a lángok martaléka lett.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* Hangverseny. A hegedűművészek közt, akik az idén szokatlanul nagy számban keresik fel fővárosunkat, kiváló figyelmet érdemel a fiatal *Malcher* Rezső, aki tegnap a Royal-teremben *Dienzl* Oszkár ismert zongoraművész közreműködésével hangversenyt rendezett. Figyelmet érdemel *Malcher* nemcsak azért, mert brassói születésű, magyar ember, hanem azért is, mert határozottan nagy tehetség, akiről remélhetőleg még beszélni fog a világ. A vonót máris biztosan és nagy bravurral kezeli, technikája

kitűnő iskolára vall és meleg érzés jut kifejezésre játékában. Ami még hiányzik nála, az a művészi önállóság, az erősen kidomborított művészi egyéniség. Ezt majd az idő lesz hivatta még kifejleszteni. A szépszámu, előkelő közönség, mely a termet megtöltötte, különösen *d'Ambrosio* Canzonettájának, *Bach* Airjének és *Bazzini* «Ronde des lutins» című brilláns szerzeményének, valamint a ráadásul adott *Dienzl*-féle kedves fonódnak előadását fogadta nagy tetszéssel. Sok tapsot aratott *Dienzl* Oszkár is, aki csinos két saját szerzeményét és még két apróságot adott elő izléssel és előkelő technikai készséggel.

* **Premiérek a héten.** A *Nemzeti Színházban* pénteken, e hó 11-én kerül először színre gróf *Telcky* Sándorné /*Szika*/ két darabja, a *Tépett láncok* s a *Kaprázat*. — A *Király Színház* holnap, csütörtökön mutatja be *Heijermans* hollandus író *Ghetto* című drámáját. — A *Népszínházban* pénteken lesz *Buonaparte* premiéréje. A négyfelvonásos történelmi színmű szerzője *Béldi* Izor. — A *Magyar Színház* holnap, csütörtökön mutatja be ifjusági előadás keretében *Tolait*, Mérei Adolf látványos darabját.

SPORT.

× A Magyar Labdarúgók Szövetsége által rendezett I. oszt. bajnokság jelenlegi állása a következő:

Egyület neve	Játszott		Erdőnellen		Goalt		Pont. száma	Százalék
	Játszott	Nyert	Vesztett	Kapott	Adott			
F. T. K.	14	10	1	3	11	51	21	21.57
B. T. K.	14	9	3	2	9	39	21	23.07
M. T. K.	14	9	—	5	17	41	18	41.46
Postás	14	7	3	4	12	28	17	42.86
33. F. K.	14	4	3	7	38	34	11	111.76
M. U. E.	14	5	1	8	25	12	11	208.33
M. A. K.	14	4	1	9	40	18	9	222.22
Törekvés	14	1	—	12	79	7	2	1129.57

× Magyarország birkózó bajnoksága 1904-re. A «Magyar Testgyakorlók Köre» azon szép sikerektől felbuzdulva, melyeket az ideai birkózó versenyen elért, ezen kedvelt sportág fejlesztésére az 1904. évre is kiírja Magyarország birkózó bajnokságát, annál is inkább, mert alelnöke, *Brüll* Alfréd értékes vándordíjat ajánlott fel e célra. A versenyt valószínűleg jövő évi február vége felé fogják megtartani.

NYILTTÉR. *)

Vérgyógyítás. Hemopatia.

Ezen új, eredeti gyógymód rendkívüli sikerrel lesz alkalmazva *köszvény, asztma, szív-, vese-, gyomor-, bel- és hólyagbántalmaknál, súlyos ideg-, vér- és borbajknál.* Biztos védelem szélhűdés és elmezavar ellen 12 év óta ki lett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megalapítójának és egyedüli képviselőjének

dr. Kovács J.

egyetemi orvostudornak (Hemopata) rendelő intézete van **Budapest, V., Váci-körut 18. szám alatt.** Rendelés naponta 9—12-ig és 3—6-ig. Díjazott levélre válaszó Betegeket intézetén kívül is kezel. — Nehéze betegnek legbiztosabb gyógymódoja.

Dadogást és minden beszédhibát sikeresen gyógyít **SOLT LAJOS** tanfolyama. Budapest V., Báthory-utca 20. szám. Fölvétel 12—1-ig.

* E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Törvényesen védett

„Bob-csemege”

a legkellemesebb hashajtó. Orvosok rendelik.

Kapható a gyógyszerárakban.

Főraktárak: Lux Mihály, Múzeum-körut 7., Dr. Egger Leó, Váci körut 17., Török József, Király-utca és Andrássy-ut, Kartschmaroff A., Népszínházzal szemben, Fodor J. Sas-drogueria, Kerepesi-ut, Gara és Roib, József-körut 74., Fodor Márton, Vil., Király-utca 41. és Váci-körut 10., Molnár és Moser, Koronaherceg-u., Neruda Nándor, Kossuth Lajos-utca, Szécsi Lajos, Andrássy-ut 78., Reiner és Társa, Buda, II., Fő-utca 12.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— Ügyvéd és ügynök. Bátor Breuer Dezső ügy-
nöknek dr. Weiner-Vajda Jakab volt az ügyvédje
addig, amíg az a fővárosból Ujszentannára költözött.
Az ügynök az ügyvéd elköltözéséről csak később
szerzett tudomást s nyomban visszakérte tőle iro-
mányait és okmányait. Dr. Weiner-Vajda Jakab
azonban huzta-halasztotta ezeket az irományoknak
kiadását. Breuer Bátor Dezső efeletti felindulásában
többek előtt azt a kijelentést tette, hogy Weiner-
Vajda Jakab dr. megszökött a fővárosból s ha ő
egyszer még találkozik vele az utcán, meg fogja bo-
tozni. Ezen kijelentés miatt dr. Weiner-Vajda Jakab
rágalmazás és becsületsértés vétségei miatt feljelen-
tést tett Breuer Bátor Dezső ellen. Ma tárgyalta ezt
az ügyet a büntető járásbírósnál dr. Farkas Gyula
járásbíró. A tárgyaláson a vádlott beismerte, hogy
használta az inkriminált kifejezéseket, de védelmére
előadta azt is, hogy dr. Weiner-Vajda sehogysen
akarta kiadni neki irományait. A bíró ezen nyomós
enyhítő körülményre való tekintettel Breuer Bátor
Dezsőt 2 korona pénzbüntetésre ítélte becsületsértés
vétségéért.

KÖZGAZDASÁG.

A Gazdasági Egyesületek Országos Szö-
vetsége most számol be ötven gazdasági egye-
sület 1902/3. évi működéséről. A szövetségnek
ez idő szerint 57 tagja van, ezek közül azonban
néhány elmulasztotta jelentését beküldeni, néhány
pedig, új tag lévén, ez idei működéséről nem
számolhatott be. E jelentések érdekes képét nyújt-
ják ama nagyszabású s a gazdasági élet egyre
több ágára kiterjedő tevékenységnek, melyet az
ország mezőgazdasági érdekképviseletéi kifeje-
tenek. Első sorban figyelmet érdemel az egye-
sületek működése a *szövetkezeti szervezkedés-
ben*. Leginkább szaporodnak a *tejszövetkeze-
tek s ma már nincs vármegye, melyben leg-
alább néhány ily szövetkezet ne legyen*. Örvend-
tetes fejlődést mutatnak a hitelfogyasztási
és értékesítő szövetkezetek is s e téren még
nagy feladatok várnak megoldásra. A *gazda-
sági szakoktatás* terén, amelyet a földmívelési
kormány is támogat, az utolsó évben nagy fel-
lendülés tapasztalható. Minden gazdasági egye-
sület rendez népszerű gazdasági előadásokat és
háziipari tanfolyamokat, melyekben a kisgazdák
nagy számban vesznek részt, ezenfelül sok hely-
en kertészeti, gyümölcsészeti, szőlészeti, lópat-
kolási tanfolyamok is vannak. Az állatdijazások
és kiállítások, az állattenyésztés fellendítésé-
nek e lényeges tényezői mind általánosab-
bakká válnak, a mezőgazdaság egyéb ágai-
nak fejlesztése érdekében szintén általáno-
sak a különféle helyi kiállítások. A lentermelés
felkarolására számos vármegyében erélyes moz-
galom indult meg, továbbá számos kísérlet tör-
tént a hadsereg-ellátásnak a mezőgazdasági
érdekképviseleték útján való szervezésére. A
gazdaérdekek védelmére irányuló mozgalom je-
lentékeny voltát kellőleg bizonyítják ama szám-
adatok is, melyek a gazdasági egyesületek va-
gyonát, jövedelmét és taglétszámát tüntetik fel.
A szövetség kötelékébe tartozó egyesületek va-
gyona 6.808.630 korona 23 fillér, az évi jövede-
lem 1.689.478 korona 50 fillérre rug. Az egyesüle-
teknek 62.927 tagja van, ebből 14.867 tag
1902—3. évi szaporulat.

Magyar gyümölcs a külföldön. Konzuliaink és
külföldi szak tudósaink az idén valóban dicséretes
buzgalmat fejtenek ki a körül, hogy a magyar gyü-
mölcsstermelőket és gyümölcskereskedőket a külföldi
piacokon kínálkozó, igen kedvező kiviteli konjunk-
turákra figyelmeztessék. A nyugatnak néhány első-
rangú gyümölcsstermelő és fogyasztó országában,
Franciaországban, Belgiumban és Hollandiában
súlyos gyümölcsstermés volt az idén s e piacok felé
magyar gyümölcsöt kellő megválasztás és csomagolás
mellett busás nyereséggel lehetne szállítani. Közöl-

ják e tudósításokat azzal az óhajjal, bárha gyümölcs-
termelőink a maguk legnagyobb hasznára fordít-
hatnák.

Komlótermesztés a Bácskában. A bácskai komló-
földek átlagos termése kat. holdankint az idén 650
kgm-t tett ki, egy métermázsáért pedig 280 korona
átlagos árt kaptak. Így tehát a 300 koronára rugó
mindenféle költség levonásával, a *komló holdankint
1520 korona tiszta jövedelmet hozott az idén a
bácskai gazdáknak*. Cséser Lajos kolozsvári szak-
tanár nemrég bejárta a bácskai komlóföldeket s
részletes utasításokkal látta el a gazdákat.

BUDAPESTI TŐZSDÉK.

Gabona-tőzsde.

Buza elkelt 35.000 mm. tartott áron.

Készárutüzlet.

Buza:

Tiszavidéki: 2000 mm. 88 k. 8.11 korona,
400 mm. 80 k. 8.10 korona, 300 mm. 80 k.
8.05 korona, 100 mm. 79 k. 8.07-5 korona, 100
mm. 79 k. 7.05 korona, 100 mm. 79 k. 8.025 ko-
rona, 100 mm. 79 k. 8.00 korona, 100 mm. 77 k.
7.82-5 korona.

Hódmezővásárhelyi: 1000 mm. 79-3 k. 7.97-5
korona.

Fejérmegyei: 100 mm. 78 k. 7.80 korona.

Pestmegyevidéki: 100 mm. 68 k. 8.05 korona,
300 mm. 79 k. 7.95 korona, 200 mm. 79 k. 7.90
korona, 100 mm. 79 k. 7.92-5 korona, 450 mm.
78-7 k. 7.75 korona, 200 mm. 78 k. 7.85 korona,
250 mm. 77 k. 7.85 korona, 150 mm. 7-65 k. 7.72-5
korona.

Bácskai: 250 mm. 77 k. 7.85 korona.

Adai: 900 mm. 77 k. 7.82-5 korona.

Szanád: 4200 mm. 77 k. 7.77-5 korona.

Zentai: 4000 mm. 76-5 k. 7.77-5 korona.

Dunai: 3500 mm. 76 k. 7.57 korona.

Szerémségi: 1000 mm. 76-5 k. 7.50 korona.

Kubini: 4500 mm. 75-6 k. 7.27-2 korona.

Szerb: 3000 mm. 74 k. 7.20 korona.

Rozs: 100 mm. 6.47-5 korona, 100 mm. 6.37-5
korona, 100 mm. 6.35 korona, 100 mm. 6.32 ko-
rona, 300 mm. 6.30 korona.

Zab: 150 mm. 5.72-5 korona, 100 mm. 5.60 ko-
rona, 100 mm. 5.65 korona, 200 mm. 5.60 korona,
200 mm. 5.30 korona.

Tengeri ó-áru: 200 mm. 5.65 korona.

Érték-tőzsde.

Magasabb berlini zárlatjegyzések alapján az irány-
zat már az előtőzsde megnyitásakor is szilárd volt s
az üzlet folyamán élénk forgalom mellett további
javulások voltak. A déli tőzsdén aránylag kevés volt
az üzlet s arra a hírre, hogy az állóbelveket jövő
hó elsejével mégis megszüntetik, a helyi közlekedési
értékek árfolyama gyengült. A járadékpiac igen szil-
árdan zárult.

Az előtőzsdén jegyeztek:

Osztrák hitel	690.50	691.25	691.25	---
Magyar hitel	779.50	780.50	779.50	---
40% koronajáradék	99.25	99.25	---	---
Leszámitolóbank	466.50	466.---	---	---
Jelzálogbank részv.	523.---	523.---	523.---	---
Rimamurányi	494.---	494.---	494.---	---
Allamvasut	678.50	680.50	680.50	---
Városi villamos	333.50	333.50	---	---
Budapesti Közut	616.50	615.50	---	---

A déli tőzsdén zárultak:

Osztrák hitelrészvény	691.50	---	---	---
Magyar hitelrészv.	778.50	---	---	---
40% koronajáradék	99.30	---	---	---
Leszámitolóbank	466.---	---	---	---
Jelzálogbank részv.	523.---	---	---	---
Rimamurányi	494.---	---	---	---
Allamvasut	681.50	---	---	---
Városi villamos	333.50	---	---	---
Budapesti Közut	614.---	---	---	---

Felelős szerkesztő: MAGYAR GYULA.

Laptulajdonos a «Magyarság» lapkiadóvállalat.

SZÍNHÁZAK.

Csütörtök, 1903. december hó 10-én.

M. kir. Operaház.

Tosca.

Melodráma 3 felv. Zenéjét szerző: Puccini G. Kezdeté 7 órákor.

Nemzeti színház.

Annuska.

Kezdeté 7 órákor.

Népszínház.

Katalin.

Eredeti nagy operett 3 felv. egy változással. Irta: Bédli Izidor. Zenéjét szerző: Fejér J. Kezdeté 7 órákor.

Vígshízház.

A csodagyermek.

Bohózat 3 felvonásban. Irta: Gavault és Charvay. Kezdeté fél 8 órákor.

Király színház.

Ghettó.

Dráma 3 felvonásban. Kezdeté fél 8 órákor.

Várszínház.

A dolovai nábob lánya.

Kezdeté fél 8 órákor.

Schoffola Ernő A ruggantagyártás meghonosítója
Budapest, VI., Andrássy-ut 2.

Legjobb minőségű gummitömlők kerti fecskendezésre
25 árjegyzék ingyen.

FOLIES CAPRICE

VI., Révay-utca 18. szám.

Igazgatóság: Leitner és Keleti.

Ma nagy ujdonságl estély!

II órákor! II órákor!

Az élet komédiája.

I. kép. A bünesel. Paródia írta: Caprice, rendező: Rott S

Ezt megelőzi!

Fél 10 órákor!

Hivatásos szerelem.

Bohózat, írta Szatir, rendező: Steinhardt G.

A remek télikerthen reggeli 5 óráig Munczy Lajos zenekara hangversenyez.

Malátacakes
minden egyéb liszt hozzá-
adása nélkül tiszta malá-
tából készült tea és erő-
táplálék. Egy nagy
doboz 2 kor.; egy kis
doboz 50 fillér.

Malátalikor
tiszta malátakivonathól ké-
szült erősítő és ádító likör.
A likörök királya. 1 palack 2.30 korona.

Maláta-keserű
tiszta malátából, malátakivonathól és a leghathat-
osabb gyógyanyagokból készült páratlan hatású gyö-
mörerősítő és étvágygerjesztő. Egy palack 2.30 K.

Maláta-brandv
tiszta malátából készült erős férfital. Kifűző élénkítő
és frissítő hatásánál fogva nélkülözhetetlen minden
táplálkozás után. Egy palack 3.75, 2.- és 0.95 K.

Maláta-rum 1643
valódi jamaikai rummal és tiszta malátával készült.
Teához a legjobb rum. 1 palack *** 2.30 K, ** 2.10 K,
* 1.80 korona.

Malátakivonat-cukorka
tiszta malátakivonattal készült leghathatósabb szer
köhögés, rekedtség és hurutos bántalom ellen.

Számos elismerés orvostanároktól, orvosoktól
és magánfelektől.

Kapható minden nagyobb fűszerkereskedésben.

Oda, a hol még nem kapható, 6 koronától kezdve
bérmentve szállítja a „Szent Anna maláta-
készítmény-vállalat” Kis-Velencén.

Szájpadlás nélküli amerikai műfogak Főlegessé teszik az inylemez használatát.
óra alatt tökéletesen lehet vele **Barna J.** egyedüli specialista a szájpádlás nélküli műfogak készítésében
beszélni és rágni. 10 évi jótállás **BUDAPEST, VII. kerület, Kerepesi-ut 26. szám.**

A „HARISNYAKIRÁLY” budapesti üzlete kizárólag Teréz-körut 2. szám a
Elismert legjobb harisnyak.
Feltétlen szabott és olcsó árak. Feltétlen szabott és olcsó ára

!! Karácsonyi vásár !!

Figyelem! Figyelem! Figyelem!

A közeledő karácsony ünnepekre módot akarunk nyújtani mindenkinek, hogy ajándéka való szükségletet idejében és olcsón beszerezhesse, ezért elhatároztuk, hogy ezen alkalomra az alatt felhozott cikkekből, melyek felett célra legalkalmasabbak, egy teljesen elkülönített osztályt nyitottunk, ahol az eddigi árak szerint 40 százalékkal olcsóbban kerülnek eladás alá és pedig:

50 drb. **Tennis-ruha** különféle kivitelben 1.90, 2.50, 3 frt.
3600 « **Tennis-blousz**, finom mint a bársony, különféle színben, — 9, — 98, 1.10, 1.30 frt.
2000 « **al női posztóból**, sima 1.90 frt. Schweifolt divatos módon 2.50, 3 frt.
1600 « **Paletó, gallér és kabát** a legdivatosabb kivitelben 5.50, 6.—, 7.—, 7.50 frt.

Alsósoknyák, kötények, selymekendők, téllendők, sálók és minden elképzelhető divatcikkeik rendkívül nagy választékban.

800 méter ruhakelme, 120 cm. széles, minden elképzelhető színben, 65, 75, 9 kr.
15000 méter **Weiss és Tennis-kelme** 19, 21, 23 kr.

Ezen felsorolt cikkek csak nov. 25-től december 25-ig kaphatók.

A fent felsorolt cikkeken kívül van szerencsénk még alantí árjegyzékünk is szíves figyelmébe ajánlani:

Műhelyeink oly kitűnően vannak szervezve, hogy a legkényesebb ízléseknek is képesek vagyunk megfelelni: **aljak, pongyolák és blousokban** speciálisnak vagyunk, mert ezen cikkekre különösen felhívjuk b. figyelmét.

Útcai vagy séta ruhák Hompson, Cybelin, Himalája, vagy Nappe kelmeiből, bármely divatlapból kiválasztott ábra szerint és legjobb kidolgozással 16.—, 18.—, 20.—, 22.— frt.

Costüm ruhák: Paletó vagy orosz fazonban, sima angol Corfur, Mars vagy Hommers nehéz ősi kelmeiből a legjobb hozzá alólak elkészítve 12.—, 14.—, 16.— frt.

Orosz Costüm ruhák, sima vagy mintázott Neda kelmeiből, mely különösen díszesre méltó. 4.50, 5.—, 5.50, 6 frt.

Fekete alkalmi selyem ruhák sima vagy mintázott mervilleaux selyemből, gazdagon díszítve és elegánsan kialakítva 24—45 frt.

Őszi és téli paletók valamint gallérok és kabátok rendkívül nagy választékban, finom, sima pervien, Himalája vagy Cybelin-kelmeiből, himzett, applikált gallér- és stólával 4.50, 5.—, 6.—, 7.—, 8.—, 9.—, 10.—, 12.—, 14.—, 15.—, 16.—, 18.— frt. **Gyermekpaletók és köpönyegek** 1—12 évesig nagy választékban.

Ezen árak fentiek kiállítására folytán minden versenyt felülmulnak!

Pongyolák: finom flanel, barchet, vagy másnemű mosó barchetéből minden létező színben, a legízletesebb kivitelben 3.50, 4.50, 5.—, 5.50, 6.— frt.

Barchet ruhák: a legjobb mosható flanel- vagy barchetből, kabát, matiné, orosz vagy inzblyuz-fazonban, schweifolt vagy két fodros aljal 3.—, 3.50, 4.—, 4.50, 5.— frt.

Aljak: legújabb találmányú Fedák-téle aljaink, melyek úgy áru, mint kiállításuk és minőségük folytán szenzációnak keltek, kizárólag teketében 3.—, 3.50, 4.—, 4.50 frt.

Ugyanezen kiállításra uchesies, corfu, homespon, mars vagy nappé kelmeiből 3.50, 4.—, 4.50, 5.—, 6.—, 7.—, 8.—, 9.— frt.

Versenyüljak csak egyedül nálunk kaphatók, nehéz ősi sima vagy mintázott szövetsből 80 különböző kivitelben 1.90, 2.50, 2.75 frt.

Utólréhetetlen siker ingbluzokban.

Ingblyuz: jó mosható flanelből — 96, 1.—, 1.20 frt. jól mosható divat barchetből, csikos, kockás és sima színekben 1.50, 1.80, 2.—, 2.20 frt. n-hez, vastag fla- ellből, finom mint bársony 2.—, 2.50 frt. Női posztó, angol kelme vagy kasanból, sima és csikos mintákban, csinosan kialakítva 2.—, 2.50, 3.— ugyanezen kelmeiből díszítve, különféle fazonban 3.50, 4.— 4.50 frt. Selyem és bársony bluzainkra különösen felhívjuk az igen tisztelt vevő közönség figyelmét, 3.50-tól kezdve 1 frt áremeléssel 15 frt-ig kapható.

Paletók, kabátok, raclanok, gallérok és gyermekköpönyegeken külön nagyban eladó-osztályt nyitottunk.

Menyasszonyi kelenyek 100-tól 1000 koronáig. Gyászruhák megrendelésre 6 óra alatt készülnek. A felsorolt kész ruhák bármely divatlap után a jelzett áron megrendelhetők.

Videki megrendeléseknél különös lelkiismerettel és pontossággal járunk el és meg nem felelőket keszszéggel kiserélünk. Mérték utáni megrendelésnél elegendő az ár, szín, alj hossza, dereknál fesső és alsó bőség megadása.

Kiváló tisztellel

Weiner és Jakobovics

kész női ruha- és confectio-nagyruház

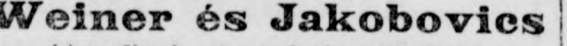
BUDAPEST, VIII. ker., Kerepesi-ut 75/c. sz.

Központi szálloda átelienében.

Legszébb.....LEGJOBB.....LEGOLCSÓBB.

PAP PAP PAP

LAN PAP LAN PAP LAN

ÖSSZEMAJTHATÓ VASÁGY IACÉLSODRONY

3KIVETHETŐ MATRAGGAL 10Frt. ÁGYBETÉT 5Frt.

GICHNER JÁNOS

paplan, matrác és kárpitosáru gyáros, szőnye, függöny, vasbutor stb. nagy raktára. 150

Budapest, VII. ker., Erzsébet-körut 20. sz.

Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Videki megrendelések pontosan eszközöltenek, nem tévesztő árú kicserélőtenek, vagy a pénz visszaadatik.

Pénzkölcsönt!

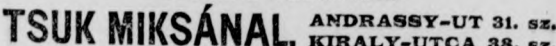
Kis- és nagybirtokosoknak, kiknek birtokait nagy kamatu adóság terheli és ezt olcsó kamatos pénzzel akarja kifizetni, avagy ha új kölcsönt akar felvenni, oly pénzt, melyre csak 4% kamat fizetendő s mely kamattal a tőke is törlesztve lesz s adós bármikor felmondhat, a pénzintézet azonban nem mondhat fel, teljes bizalommal forduljon

Grünfeld S.-hez

Budapest, Király-u. 23. sz.

Budapest legnagyobb szörme bevásárlási forrása. Óriási raktár divatos Szkr. ksz Sztóla gallérokban. Viszont eladóknak ritka alkalom.

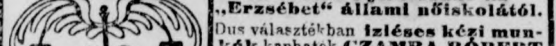
TSUK MIKSÁNAL, ANDRÁSSY-UT 31. SZ. KIRÁLY-UTCA 38. SZ.

Ellismerő nyilatkozat az „Erzsébet” állami nőiskolától.

Dus választékban **Ízléses kézi munkák** kaphatók **CZAMRA RÓBERT** Budapest, IV., Párisi-utca 5. (volt Zsib-árus-utca). — Egyedüli kézimunka üzlet, mely művészi irányra sulyt fektet. — Vidékre árjegyzék bérmentve.

Congress függönytövek sima és ajóros óriási választékban, minták ingyen és bérmentve.

1 kor.

az ára egy

Iparművészeti Sorsjegyek.

Nyeremények:

60.000 korona összegben.

Kapható a banküzletekben és dohánytözsdeken.

Központi iroda: 1899

Budapest, IV., Váci-utca 37. sz.

Werndl-fegyverek

katonai puskaműveok által kipróbálva maidnem új állapotban

Gyalogsági fegyver ... K 5.— 7.— 10.—

Rövid gyalogsági fegyver ... K 8.— 12.— 15.—

Lovassági karabély ... K 14.— 16.— 20.—

Lovassági karabély egészen új K 25.— 30.— 40.—

Töltények darabja ... K —, 10 —, 10 —, 10

Fegyverszál darabja ... K 1.— 2.— 3.—

Szurony hüvellyel darabja ... K —.60 1.— 1.50

Lefauchaux revolver ... K 4.— 6.— 8.—

Buldog revolver ... K 6.— 8.— 10.—

Revolver táská ... K 3.— 4.— 5.—

Fegyvereinként főtállást vállalunk. Ar meg nem jelölése esetén közép minőségű fegyvereket küldünk.

Tiller Mór és Társa

cs. és kir. udv. szállítók egyenruházati intézete Bud-pest, IV. Váci-utca 35. sz.

14, 16 forintért.

Legújabb szabású térfűrhakát finom gyapjuszövetből mérték szerint készítek 1871

SCHOR JENŐ, Dob-utca 12. sz.

Vidékre mérték utasítást díjmentesen.

Óvakodjunk!

Más Greensill-szájvizet használni, mint ezen eredeti bejegyzett védjeggyel ellátottat, mert az utánzatok a célnak nem felelnek meg.

Figyelem! A védjegy színe piros. — Mindenhol kapható! —

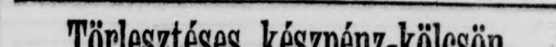
Főraktárak: Török József gyógyszerész, 1771 Budapest.

Dankovszky István Budapest, V., Wurm-utca 5.

Arak: D. Rob. Greensill-szájviz ... 40 k

„ „ „ fogpor ... 40 „

„ „ „ fogpasta ... 35 „

Törlesztéses készpénz-kölcsön.

Aki földbirtokára törlesztéses kölcsönt akar felvenni, forduljon egész bizalommal a

Földhitel közvetítő hivatal-hoz

Iroda: Budapest, VIII., Rákóczy-utca 2. sz.

100 korona után évenként tőkétörlesztés és kamattal együtt jelenleg: 65 évre 4.60 kor., 50 évre 4.80 kor., 45 évre 5.45 kor., 40 évre 5.80 kor., 35 évre 6.20 kor., 30 évre 6.25 kor., 25 évre 7.25 kor., 20 évre 7.90 kor. Beküldendő: Kataszteri birtokiv és telekkönyvi kivonat.

Előleg nem kívántatik. Az összeg készpénzben lesz fizetve. Adós tartozását bármikor visszafizetheti. Az intézet nem mondhat fel. A kölcsön gyors kieszközlése biztosítottik. Konvertálások bélyegmentesek. Prospektus és levélbéli felvilágosítás ingyen.

Magy. kir. államvasutak.

152.188/903. sz.

Pályázati hirdetmény.

Az alulírott igazgatóság a magyar királyi államvasutak céljaira az 1904. évben esetleg további két éven át szükséges mintegy 3000 métermázsza nentrális-olaj szállítását biztosítani kívánván, ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A szállításra vonatkozó részletes módokat magában foglaló «Ajánlati felhívás» valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál, az országos iparegyesületnél, a m. kir. kereskedelmi muzeum igazgatóságánál, valamint a magyar királyi államvasutak anyag és leltárbeszerzési (A III.) szakosztályánál (Budapest Andrassy-ut 73. II. em. 40.) az ajánlattejesztő részleggel együtt kapható.

A pályázati feltételek kiegészítő részét képező általános szállítási feltételek a magyar királyi államvasutak budapesti nyomtatvány-táránál szereshetők meg.

A szabályszerűen kiállított, ívenként egy koronás magyar kir. okmánybélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve és a borítékban ezen felirással:

«Ajánlat 152.188/903. számhoz» ellátva legkésőbbben folyó évi december hó 15-iki déli 12-órától a magyar királyi államvasutak anyag és leltár-beszerzési szakosztályában átadandók, illetve posta útján uvanoda beküldendők.

Bánatnéz gyanánt az ajánlott mennyiség értékének 50%-a készpénzben, vagy általi letételekre alkalmas érték-papirokban az ajánlatok benyújtására kitűzött határidőt megelőző nap déli 12 óráig az alulírott igazgatóság budapesti főpénztáránál leteendő.

Később benyújtott ajánlatok, valamint az olyanok, melyek nem pontosan és nem a részletes módokat, betartása mellett tételnek, valamint az olyanok is, a melyekre nézve az előírt bánatpénz le nem tétel, nem vétetnek figyelembe.

Budapest, 1903. december hó.

Az igazgatóság.

(Utányomat nem díjaztatik.)

Megjelent!

Székrenyi Lajos fordításában.

Lewis Wallace, **Ben-Húr**, regény Krisztusról, két diszes kötet, 399 és 397 lap, 101 képpel. Ára a két kötetnek 12 korona.

Sienkiewicz **Henrik, Quo vadis?** regény Nero császár korából, két diszes kötetben 289 és 303 lap, 36 képpel. Lengyelből és teljesen a lengyel eredeti szerint tartva. A két kötet ára 9 korona.

Sienkiewicz **Henrik, Volyodyjovszki ur**, (a kis lovag) tört. regény a lengyel-török háború korából. A két kötet (290 és 283) lap ára diszkötésben 8 korona 40 fillér.

Dr. **May Károly, Karácsony**, Utazási regény. A 600 lapot tartalmazó kötet ára diszkötésben 8 korona.

Kaphatók a **Magyarság** kiadóhivatalában.

BUDAPEST,

VIII., Szentkirályi-u. 28.

Elismert kiváló jóminőségű

Honi ipar! Sajátkészítményű férfiruha-áruház Honi ipar!

férfiszabó LUKÁCS GYULA férfiszabó

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 18. sz. alatt.

Dus választék fiu- és gyermekruhákban.

Nagy választék divatszövetmellényekben. Mértékszerinti megrendelésekre csakis kiváló jóminőségű honi és angol szöveteket tartok raktáron. Mintákat kívánatra bérmentve küldök. 102

4%-os törlesztéses készpénzkölcsönt

20, 30, 40, 50 vagy 65 évtől kamat-törlesztésre földbirtokra és nagyobb bérházakra budapesti és környékbeli házak, telkek II. és III. ik tételére 5 1/2-7% kamattal. Drágább tartozásoknak magasabb konvertálását személy-hitel katonatiszteknek, papoknak, köztisztviselőknél, birtokosoknak, kereskedőknek. **Községeknek és javadalmakra olcsó kölcsönök** birtokok adas-vételét, parcellázásokat stb. a legkülönösebb feltételekkel, szakszerűen és gyorsan lebonyolítja a

KÖZPONTI HITELFORGALMI INTÉZET
Budapest, VII., Szigetvári-utca 24. szám.

Eküldendő telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokliv, felvilágosításra pedig válaszbelég. Közvetítőknél Bács-, Temes-, Torontál-, Arad-, Csanád és Pestmegyékben szép díjvelem.

KEMÉNY és TÁRSA

Betétli-Társaság, kereskedelmi tudakozó-intézet.
Alapította ott 1888. Telefon 21-54.
Budapest, Podmaniczky-utca 39. sz.

Személyhitelt, olcsó (törlesztéses) havi vagy negyed-évi részlet-törlesztésre ajánl katonatiszteknek, (házassági óvadékra is) ház- és földtulajdonosoknak (esetleg II. helyre is) hivatalnokok és kereskedőknek, iparosoknak, esetleg kezsek nélkül is gyorsan, és diszkrétén

BALÁSSA ÁRPAD bankbizományi írodája
(201) Budapest, Vörösmarty-u. 37. l. em.
Telefon Válaszbélyeg

Magyar üvegbiztosító-társaság
Budapest, Váci-körút 31. sz.

biztosít tükör-üvegtáblákat portálékban, üvegtételeket egész építményeknél, a legolcsóbb díjak és a legpontosabb leszámlatolás mellett. Több ebre szóló biztosításnál tetemes kedvezmények. Elvállal szállítási biztosításokat is. Egyes ügyekők kerestetnek. 1054

I. Angol férfi- és gyermekruha-áruház.
Olcsó, szolid árak!
Pontos kiszolgálás!
Saját készítményű férfi- és gyermekruha áruház.
Magyar gyártmány!
ASZODI S. * és TÁRSA
férfiszabó-mester.
VIII., Kerepesi-út 41. (Adria-szálló épület.)
Nagy választék angol és francia divatkelemben.
Mérték szerinti megrendeléseket az általánosan elismert 14 frt árakban a legjobb divatkelemből készíttetnek. Vidéki megrendelések pontosan esz-
közöltetnek. 126

Wiegand és Társa

technikai- és fényképészeti cikkek raktára =

BUDAPEST, VIII., Aggteleky-utca 17. sz.

225

PROSPEKTUS KIVÁNATRA KÜLDETIK

M. K. SZAB. 26396 sz.

PREDNER SZY J. FELE
KÖLTŐ ÉS NEVELŐ
KÉSZÜ...
EDDIG...
KÖZPONTI VÁROSHÁZ ÉPÜLETE

MAGYAR GYÁRTMÁNY
BUDAPEST
VÖRÖSMARTY-U. 39. SZÁM

90 kr. Minden órajavítás arany, ezüst és drágakő beváltás a legmagasabb árban Schiller Izsó IV., Királyi Pál-utca 12. sz.

Figyelem! Cégünk új kedvezményt nyújt akként, hogy minden vávonek, ki 12 forintot meghaladó rendelésnyel, azaz a saját árkepe vagy háromszáz forintnál is len. kép után egy életnagyságu fényképet teljesen ingyen készít hű kivitelben, 66 cm. magasságban, csupán a díszes keretért (passe-partout), amelyben az életnagyságu fénykép foglalatik, az önköltségtől, 1 frt 50 krt számítunk.

Az ipar **12** forint 1 darab összehajtható vaságy acél-sodrony-betéttel, 3-résű matraccal és terítővel.

csodája! **12** forint 59 krajóár egy darab selyempaplan fodorról és zsebből, minden színben, 125 cm. széles, 180 cm. hosszú.

Megrendelhető csakis **GIGNER ÜSTVÉREK** BUDAPEST, Múzeum-körút 27.
Paplan- és matracgyár, szőnyeg- és vasbutorraktár.
Árjegyzéket bérmentve és ingyen küldünk. 206

SZŐLŐLUGAST
ültessünk minden házmellék és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfai áll a mas (ár mind kuszó természetű, mert nagyobbreszt, ha magzó is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házuat az egész szőlőerdős ide én a legfinomabb muskatály és más édes szőlőkkel. — A szőlő hazánkban mindenütt me terem s nincs oly ház, melynek fala mellett a legesekevebb gondozással felnevelhető nem volna. ezenkívül mas épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekebb díszé, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a leghaladatosabb gyümölcs, mert minden évben terem. — A fajok ismertetésére vonatkozó szines fénynyomatu katalógus bárkinek ingyen es bérmentve küldetik meg, aki címet egy levelezőlapon tudatja.

Cím: Ermelléki első szőlőültványtelep N.-Kágya, u. p.-Székelyháid.

Saját készítményű és amerikai tornaeszközök, tenisz, halók, labtérlek, kókusz-szőnyegek, valódi orosz sárcipők, pokrócok, zsákok, ponyvák és **fehérturba-erítő-kötelek** megbízható forrás

Seffer Antal
sporteszközök- és kőtelgyártó ipartelepe
Budapest, IV., Károly-utca boltszám 12.
(Központi városház épülete.)
Alapítottott: 1878.
TELEFON 15-56.
Képes árjegyzék kívánatra bérmentve. 1854

Balaton csarnok V. Vadász- és Hajnal-u. sarok.
Saját épületében **kávéház és szálloda**
ma megnyílt újonnan átalakítva. Naponta kitélnő előnyzene. Szálloda-szobák 3 korona. Ker. utasoknak 20% engedmény. Tisztelettel
157 **Veszprémi Steiner Sándor.**

Elegáns női ruhákat
készítik saját műtermemben mérték után 15 és 18 frt-ért. A 18 frtos ruhák 2 frt 50 kros divatszövetből készűlnek. — Elegáns Cibelin-Costum, reformalij és Paletó, a téli divat díszé 15 és 18 frt. — Elegáns angol és francia Szalontóitettek 18-20 frt és teljebb.
Téli kabátok és Paletok, finom fekete posztóból elegáns kivitelben 7, 8, 10, 15 frt. — P. nyolcak flanel vagy barchetból 3 frt 50 kr., 4 frt 50 kr. — Ingbluozok flanel vagy barchetból 90 kr., 1 frt 20 kr., 1 frt 40 kr. — Divat ingbluoz atlasz flanelből 1 frt 90 kr., 2 frt 20. — Finom kocka és sávos szövetekből 1.60-1.90 frt, 2 frt 20 kr., 2 frt 80 kr., 3 frt 80 kr. Vidéki megrendelések lelkiismeretesen eszközöl-
tetnek. Mértékmeadás felőbőség, alsóbőség, ujjá hossza vagy egy jól álló derékes alhosza beküldendő.

BRUCK ZSIGMOND
CSENGERY UTCA 35. Andrassy-ut 61., sarok.

BUTOROK a legegyszerűbbtől a legfinomabb kiviteleg legjutányosabban kaphatók ugy készpénzért, mint részletfizetésre **EHRENTREU** és **FUCHS** testvérekéél
Budapest, VI., Teréz-körút 8. (Andrassy-ut közelében). Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.